

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

**AFRİKA BÖLGE
BÜLTENİ**

Şubat 2017

DEİK ETKİNLİKLERİ

DEİK/Türkiye-Benin İş Konseyi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından DEİK/Türkiye-Benin İş Konseyi Başkanı Adnan Bostan başkanlığında 15-17 Şubat 2017 tarihleri arasında Benin İş İnsanları Heyeti gerçekleştirildi. Kotonu'ya düzenlenen ziyaret vesilesiyle, İş Konseyi Karşı Kanat Kuruluşu Benin Ticaret ve Sanayi Odası ile İş Konseyi'nin 2017 yılı faaliyetleri üzerine istişare toplantısı gerçekleştirildi. Program kapsamında düzenlenen ikili iş görüşmelerinde 25 Türk firması ile 100'ü aşkın Beninli firma bir araya geldi.

DEİK/Türkiye-Gana İş Konseyi

18 Ocak 2017 tarihinde Ankara'da T.C. Akra Büyükelçisi Penbe Nesrin Bayazıt ile gerçekleştirilen çalışma yemeği toplantılarında, 2015 yılında Sahraaltı Afrika'da Türkiye'nin en büyük 4. ticaret ortağı konumunda olan Gana'ya yatırım ve ticaret fırsatları ve İş Konseyi'nin 2017 yılı faaliyetleri hakkında istişarede bulunuldu.

DEİK/Türkiye-Gine İş Konseyi

30 Ocak 2017 tarihinde Türk Hava Yolları'nın Konakri hattı açılışı programına DEİK/Türkiye-Gine İş Konseyi Yürütmeye Kurulu üyeleri iştirak etti.

Afrika özelinde 32 ülkede toplam 51. uçuş noktası olan Türk Hava Yolları'nın Konakri uçuşunun açılmasıyla iki ülke ekonomik ilişkilerinde önemli gelişmeler beklenmektedir.

Söz konusu program kapsamında, THY açılış töreni ve TİKA tarafından, Konakri Belediyesi'ne hibe edilen 50 adet otobüsün teslim töreni düzenlendi. Ayrıca, İş Konseyi Karşı Kanat Kuruluşu Gine İşverenler ve Girişimciler Konfederasyonu (CPEG) ile bir toplantı gerçekleştirilerek; 2017 yılı ortak faaliyetleri üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

Dünya boksit rezervinin 2/3'üne sahip Gine Cumhuriyeti'nde 25–30 milyon karat değerinde elmas, 1.000 ton altın, 7 milyar ton demir rezervi bulunmaktadır. Ayrıca, tropikal kuşakta bulunmasından dolayı Gine Cumhuriyeti'nde, katma değeri yüksek tarım ürünlerinin yetiştirilmesine uygun araziler bulunmakta ve bu araziler çiftlik ve endüstriyel tarım tesisi kurmak üzere yatırımcılara tahsis edilebilmektedir.

Türkiye'nin Gine-Bissau Fahri Konsolosu Nelito Gomes'in DEİK Ziyareti

DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'nin Gine-Bissau Fahri Konsolosu Nelito Gomes ile 6 Şubat 2017 tarihinde DEİK Ofisi River Plaza'da; Gine Bissau'ya yatırım olanaklarına ilişkin bir istişare toplantısı düzenlendi. Bahse konu toplantı vesilesiyle, Türkiye ile Gine Bissau arasında İş Konseyi mekanizması kurulmasına yönelik görüşmeler gerçekleştirildi.

Anılan toplantıda, Türkiye Cumhuriyeti'nin Gine-Bissau Fahri Konsolosu Nelito Gomes, yapmış olduğu sunumda; Gine Bissau'da turizm, tarım, kaju fistığı üretimi, balıkçılık ve madencilik alanlarındaki yatırım fırsatlarına değindi. Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) ve Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (UEMOA)'ne uyumlu yatırım kodunun, 2011 yılında ilgili Bakanlık tarafından onaylandığını ifade eden Gomes, yabancı yatırımları teşvik etmek amacıyla Şirket Kayıt Merkezi (CFE-Centro de Formalização de Empresas) kurulduğunun bilgisini

verdi. Kısa süre içerisinde, daha düşük maliyet ile şirket kurmaya olanağ sağlayacak söz konusu projenin, bürokratik engellerin aşılması noktasında katkıda bulunacağını belirtti.

Ülkenin doğal güzelliklerinin turizm sektöründe yatırımlara fırsat oluşturduğunu belirten Gomes, yapmış olduğu sunumda, hali hazırda projelendirilmiş otel inşaatlarının maketlerine yer verdi. Balıkçılık, ormancılık, boksit ve fosfat yatakları, petrol ve doğal gaz kaynakları ile ülkenin gelecek yıllarda hızlı ekonomik büyümeye göstereceğinin altını çizerek sunumuna son verdi.

GİNE-Bissau Yatırım Fırsatları Sunumu:

<http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-14187>

15. Türkiye-Mısır İş Konseyi Ortak Toplantısı

DEİK/Türkiye-Mısır İş Konseyi Başkanı Mesut Toprak'ın başkanlığında, İş Konseyi Yürütmeye Kurulu üyelerinden oluşan 11 kişilik heyet, uzun bir aranın ardından, 12 Mart 2017 tarihinde Mısır'ın başkenti Kahire'yi ziyaret etti. İş Konseyi ziyareti kapsamında heyet, T.C. Kahire Maslahatgüzarı'nın ev sahipliğinde düzenlenen çalışma kahvaltısında Mısır'da yatırımı olan Türk firma temsilcileriyle bir araya geldi. Sonrasında düzenlenen 15'nci Türkiye-Mısır İş Konseyi Ortak Toplantısı ise, DEİK'in karşı kanat kurulu Mısırlı İşadamları Derneği'nde (EBA) gerçekleştirildi. Toplantıya, Kahire Maslahatgüzarı Ali Rıza Güney, Kahire Ticaret Müşaviri Bora Esen, Konsey Eş Başkanı Adel Abdou El-lamei, EBA Başkanı Ali Helmy Eissa ile Mısır Sanayi Kalkınma Otoritesi (IDA) Başkan Yardımcısı Magdy Ghazi ve Derneği Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı.

Heyet ziyareti kapsamında ayrıca, Mısır Yatırım ve Uluslararası İşbirliği Bakan Vekili Dr. Mona Ahmed ile makamında bir görüşme gerçekleştirildi.

Söz konusu görüşmelerde, son dönemde diğer ülkelerle beraber Türkiye'nin de maruz kaldığı bazı korumacı politikaların Mısır tarafından rahatlatılması gereği vurgulandı. Özellikle Mart 2016'da yürürlüğe giren Üretici Kayıt Sistemi, gümrüklerde yaşanan uygulama farklılıklarını, döviz limitleri, taşımacılıkta ki sistemsel engeller (yenilenmeyen Ro-Ro ve kara yolları anlaşmaları), bürokratik işlemler ile vize başvuru sürelerinin uzunluğu gibi iki ülke arasındaki ticareti olumsuz etkileyen sıkıntılar, DEİK heyeti tarafından karşı tarafa aktarıldı. Söz konusu sorunların çözülmesi için gerekli çalışmalara başlandığını belirten Mısır tarafı ise, bunların ortak sıkıntılar olduğunu ve en kısa sürede ortadan kaldırılmasının yalnızca Türk yatırımcılar için değil Mısır'ın refahı ve ticaret hacmi için de önemli olduğunu ifade etti. Mısır tarafı ayrıca, Mısır'ın yeni kalkınma planı dahilinde East Port Said Limanı ve Süveyş Kanalı Lojistik Bölgesi projesi ile yeni sanayi arazi projelerinde Türk yatırımcılarının desteğini beklediklerini söyledi.

İş Konseyi'nin bir sonraki toplantısının 2017 Haziran ayında Türkiye'de yapılması planlanmaktadır.

DEİK / Türkiye-Tunus İş Konseyi

T.C. Tunus Büyükelçiliği ve Tunus Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yetkilileri tarafından 13-14 Şubat 2017 tarihleri arasında Tunus'ta gerçekleştirilen toplantıların akabinde, 21 Şubat 2017 tarihinde İstanbul'da Türkiye-Tunus İş Konseyi ortak toplantısı düzenlendi. Bahse konu toplantıda; DEİK/Türkiye-Tunus İş Konseyi'nin yılda en az iki kez olmak üzere bir araya gelmesi yönünde gayret gösterileceği ifade edildi. İş Konseyi karşı kanat kuruluşu Tunus Sanayi, Ticaret ve El Sanatları Birliği (UTICA-Union tunisienne de l'industrie, du commerce et de l'artisanat) Başkanı ve Nobel Barış Ödülü sahibi Wided Bouchamaoui'nin, 2017 yılının ilk çeyreğinde gerçekleştirileceği öngörülen İstanbul ziyaretine, Tunuslu iş insanların eşlik etmesinin hedeflendiği bildirildi. Tunus-Türkiye İş Konseyi tarafından hazırlanmakta olan Eylem Planı'nında öne çıkan hususların istişare edildiği toplantıda; aşağıda yer alan adımların atılması önerildi:

- Tunus'ta bir kumaş üretim tesisinin kurulması;
- Mekanik-otomotiv yedek parça sektörlerinde işbirliği yapılması;
- Gıda sanayii ürünlerinde ikili ticaretin dengelenmesine çalışılması;
- Fosfat ve gübre sektörlerinde işbirliğinin artırılması ve bu amaçla devlete ait fosfor türevleri üreticisi Groupe Chimique Tunisien (GCT) firmasının İş Konseyi'nde temsil edilmesi.

Tunus tarafı ayrıca, ülkenin kuzeyinde bulunan Bizerte şehrinde yer alan "Ekonomik Faaliyet Parkları"na tekstil ve gıda sektörlerinde faaliyet gösteren Türk iş insanlarından oluşan bir heyet ile ziyaret düzenlenmesinde fayda gördüklerini belirtti.

HABERLER

Afrika Birliği

Gine Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Alpha Condé Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'da düzenlenen 28. Afrika Birliği Zirvesi'nde, Afrika Birliği'nin (AfB) 15. Başkanı olarak seçilerek Batı Afrika'dan seçilen 4. lider oldu. Kenya, Senegal, Çad, Botswana ve Ekvator Ginesi olmak üzere beş ülkeden adayların yer aldığı Afrika Birliği Komisyonu Başkanlığı'na, Çad Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Musa Faki Muhammed seçildi.

Dışişleri Bakanı Musa Faki Muhammed, Afrika'nın kalkınması ve yeniden yapılanmasına katkı sağlayacağını söyledi. Bakanın, Sahel'deki güvenlik ve terörle mücadele gibi Afrika Birliğinin bu zamana kadar çözemediği sorunlara çare bulması ve kıtada ortak Afrika para biriminin kullanılması konusunda önemli adımlar atması beklenmektedir.

Kaynak: <https://sputniknews.com/africa/201701301050157284-guinea-president-conde-african-union>

Fas 33 yıl sonra Afrika Birliği'ne katıldı.

Kaynak: <http://aa.com.tr/tr/dunya/iit-fasin-33-yil-sonra-afrika-birligine-katilmasindan-memnun/738797>

Benin

2016 yılının Mart ayında Benin'de gerçekleştirilen seçimler sonucunda Patrice Talon, Benin Devlet Başkanı görevine seçildi. Yeni kurulan hükümetin ekonomi politikalarının hayata geçirilmesi amacıyla IMF'den 150 milyon ABD Doları borç alındı.

Kaynak: <http://www.24haubenin.info/?Les-vraies-raisons-du-soutien-du-FMI-au-PAG-de-Talon>

Etiyopya

2015 yılında temeli atılan ve 42 ayda tamamlanması planlanan 389 km uzunlığında ki Awash-Kombolcha-Hara Gebaya Demiryolu Projesi, Yapı Merkezi Holding tarafından inşa edilmektedir. 1,7 milyar ABD Doları değerindeki tek hatlı proje, Etiyopya'nın kuzey ve doğu ekonomik bölgelerini bir araya getirmesiyle stratejik bir öneme sahiptir.

2016 yılının Ekim ayında yapımı tamamlanan, Addis Ababa-Cibuti demiryolu hattı ise yaklaşık 656 kilometre uzunlığında olup, Afrika'nın en uzun ve elektrikle çalışan ilk demiryolu hattı olma özelliğine sahiptir. Çinli CREC ve CCECC firmaları tarafından inşa edilen ve yaklaşık 3,4 milyar ABD Doları bedelindeki projenin maliyetinin yüzde 70'i China Exim Bank tarafından karşılanmıştır.

2020 yılında, inşaatına başlanılması planlanan, Kenya, Sudan ve Güney Sudan'ı birbirine bağlayacak demiryolu hattı projesi ile Etiyopya hükümeti altyapı projelerini sürdürmeyi hedeflemektedir.

Kaynak: <http://africanbusinessmagazine.com/sectors/infrastructure/china-rolls-railways-across-continent/>

Gana

Gana'da yapılan seçimleri ana muhalefetteki Yeni Vatansever Partisi'nin (NPP-New Patriotic Party) lideri Nana Akufo-Addo kazanarak, Devlet Başkanı seçildi. Akufo-Addo oyların yüzde 53,8'ini alarak mevcut Devlet Başkanı John Mahama'yı geride bıraktı. Yeni yönetim sorunsuz ve barış içinde bir geçişin sağlanmasıyla görevi devraldı.

Yeni Hükümetin Bakanlar Listesi:

<http://www.ghana.gov.gh/index.php/governance/ministers>

Yeni Hükümetin seçim sloganı olan "her bölgeye bir fabrika ve her köye bir baraj" icraatını hayata geçirmek için "Kamu Özel İşbirliği" (PPP) kapsamında projeler geliştirilmesi ve istihdam yaratmak için üretim tesislerinin kurulması planlanmaktadır. Ayrıca, sulama, seracılık, toplu konut, savunma sanayi, demiryolu, yenilenebilir enerji, turuncgil ve meyve üretimi, konserv sebze üretimi, kakao üretimi, ticari orman plantasyonu ve ahşap işleme alanlarında yatırım ve ticaret fırsatları bulunmaktadır.

UNESCO tarafından koruma altına alınmaya çalışılan ve fillerin geçiş alanı olan Mole Milli Parkı, Cape Coast Köle Kaleleri ve Elmina Yağmur Ormanları ile önemli bir turizm potansiyeli olan Gana, turizm işbirliği için birçok fırsat sunmaktadır.

Gana Hükümeti söz konusu projeleri gerçekleştirmek için IMF (Uluslararası Para Fonu) ile olan 918 milyon ABD Dolarlık anlaşmasını gözden geçireceğini duyurmuştur.

Kaynak: <http://www.reuters.com/article/ghana-imf-idUSL5N1FA2PO>

Tunus

Tunus Ulaştırma Bakanı Anis Ghedir'in 18 Ocak 2017 tarihinde yapmış olduğu basın açıklamasında Tunus'ta ihaleye çıkması planlanan ulaştırma projelerine ilişkin bilgi verildi.

Ihale süreci henüz başlatılmamış olan Enfidha derin su limanı projesinin ilk etap çalışmalarının 2018 yılı sonunda başlamasının ve 2021 yılında tamamlanmasının öngörüldüğü belirtildi. 1.500 metre uzunlığında, 1,1 milyar ABD Doları değerinde projenin ilk aşamasını teşkil eden rihtimin, büyük gemilerin yanaşabileceği 18.000 konteyner kapasitesine sahip olmasının hedeflendiği ifade edildi.

Limanın yanında yer alan 2.000 hektarlık arazi üzerine kurulacak lojistik merkezini teminen topoğrafya etüt çalışmalarının başlatıldığı, anılan lojistik merkezinin derin su limanı ile aynı zamanda, 2021 yılında, bitirilmesinin planlanmakta olduğu, projenin "Kamu Özel İşbirliği" (PPP) kapsamında gerçekleştirilemesi için gerekli idari ve teknik çalışmaların yapıldığı belirtildi.

Ayrıca, 2016-2020 dönemi Tunus Kalkınma Planı kapsamında, Enfidha'yı Kairouan şehri üzerinden iç bölgelere bağlayacak 65 milyon ABD Doları tutarındaki demiryolu projesinin fizibilité çalışmalarının, Enfidha-Kairouan bölümünün tamamlanmak üzere olduğu; Kairouan-Kasserine-Sidi Bouzid bölümünün çalışmalarının Şubat 2017 itibarı ile başlatılacağı bilgisi verildi.

Son olarak toplu taşımada gelişme kaydedilmesi adına 1.108 yeni otobüs alımı yapılacağı bildirildi.

Kaynak: <http://www.webmanagercenter.com/2017/01/18/401800/port-en-eaux-profondes-a-enfidha-debut-des-travaux-fin-2018>

Tunus Gümrük makamları, sınır gümrükleri ve taşıra idarelerinde 1 Şubat 2017 tarihinden itibaren "Menşe Şahadetnamesi" belgelerine uygulanacak yeni onay mührünü yayınladı.

Söz konusu belgeleri vermeye ve onaylamaya yetkili gümrük bürolarının bilgilerini içeren liste: <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-14185>

Kaynak:

<http://www.tuniscope.com/article/23656/actualites/international/australie-recrute-395511>

Tanzanya

Tanzanya'da ilaç tedariğinden sorumlu kamu kuruluşu Medikal Depolar Dairesi (MSD-Medical Stores Department) Genel Müdürü Luarian Bwanakunu, basına verdiği mülakatta, ülkenin tıbbi ürün ihtiyacının %85'inin ithal edildiğini ifade etti. Genel Müdür Luarian Bwanakunu, intravenöz sıvı, sargı bezi ve bandaj üremesine öncelik verilen Tanzania'da, ilaç üretimi alanında yatırım yapmak isteyenlerin karşılaşacağı arazi tahsis sorunu aşmak üzere Kibaha bölgesinde 100 hektarlık bir arazinin istimlak edildiğini, önümüzdeki ay yapılacak ihaleler ile bu arazinin yatırımcılara tahsis edileceğini ifade etti. Ayrıca, Medikal Depolar Dairesi'nin bahse konu bölgede üretim yapan fabrikaların ürünlerinin yurt içinde pazarlanması destek vereceğini belirtti.

Kaynak: <http://www.thecitizen.co.tz/News/MSD-tip-off--Look-out-for-tenders/1840340-3830730-3a85tdz/index.html>

Darrüşselam-Morogoro Demiryolu Projesi

Yapı Merkezi, ilk etapta 200 km uzunluğunda ve 1 milyar ABD Doları değerinde; ikinci etapta ise 350 km uzunluğunda ve 1,5 milyar ABD Doları değerinde olacak Darrüşselam-Morogoro Demiryolu Projesi ihalesini kazandı. Yapı Merkezi ve Portekiz firması Mota-Engil'in oluşturduğu Ortak Girişim tarafından Tanzania'da inşa edilecek proje Doğu Afrika'nın ilk hızlı tren hattı olacağı açıklandı. 45 gün içerisinde temel atılması öngörülen proje, Uganda ve Kongo'yu denize bağlayarak Tanzania'nın ticaretine ve turizmine önemli bir katkı sağlayacağı bildirildi.

Kaynak: <http://www.dunyainsaat.com.tr/haber/yapi-merkezi-dogu-afrikanin-ilkhizli-tren-hattini-insa-ediyor/19273>

Mozambik

T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 23-24 Ocak tarihlerinde Mozambik'e yaptığı resmi ziyaret kapsamında gerçekleştirilen görüşmelerde gündeme gelen Mozambik'ten Türkiye'ye ihracat edilebilecek ürünlerin Mozambik Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından; Alüminyum, Mangal Kömürü, Doğal Gaz, Yüksek Mineralli Kumlar, Değerli Taşlar, Uzunlamasına Kesilmiş-Bičilmiş Ağaç, Kaju Fıstığı, Susam, Kaju Badem, Şeker, Pamuk, Muz, Tütün ve Karides ürünlerinin ihracatta önemli bir potansiyel oluşturduğu bildirildi.

ABD Enerji Bilgi Yönetiminde (EIA) yer alan bilgilere göre, doğal kaynaklar bakımından da oldukça zengin olan Mozambik'in kuzeyindeki Cabo Delgado bölgesinde yer alan Rovuma havzasında sahilden uzak bir alanda keşfedilen 100 trilyon metreküp doğalgaz, Mozambik'i doğalgaz rezervleri açısından Nijerya ve Cezayir'in ardından Afrika'nın en zengin üçüncü ülkesi konumuna taşıdı.

Amerikan petrol şirketi ExxonMobil, Doğu Afrika ülkesi Mozambik'in doğal gaz kaynakları açısından zengin karasularında Area 4 Blokta İtalyan enerji şirketi Eni'nin sahip olduğu dolaylı hisselerin yüzde 25'ini satın aldığıını açıkladı. Area 4 sahasında toplamda 2,4 trilyon gaz rezervi olduğu tahmin edilmektedir.

Kaynak: <http://www.ogi.com/articles/2017/03/exxonmobil-to-acquire-interest-in-mozambique-area-4-from-eni.html>

DUYURULAR

5. Afrika CEO Forumu

Afrika Kalkınma Bankası (AfDB) işbirliğinde, Groupe Jeune Afrique ve Rainbow Unlimited organizasyonunda, 20-21 Mart 2017 tarihleri arasında, İsviçre'nin Cenevre kentinde 5. Africa CEO Forum gerçekleştirilecektir.

Afrika özel sektörünün sorunlarına çözüm aranacağı, kamu-özel sektör ortaklısı ilişkilerinin ele alınacağı, uluslararası fonlar ile kalkınma ve yatırım projelerinin finansmanı konularının tartışılaçığı söz konusu Forum'a 43 Afrika ülkesinden Afrika'nın en büyük uluslararası şirketlerinin CEO'ları, siyasi karar mercileri, uluslararası finans kuruluşlarının üst düzey yetkilileri, kıtanın en aktif bankacıları ve yatırımcıları, 100'ün üzerinde basın mensubu ile toplamda 63 ülkeden 1.000'e yakın katılımcının istirak etmesi beklenmektedir.

Detaylı Bilgi: <http://www.theafricaceoforum.com>

Türk Dış Politikası ve Afrika Okulu

Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BİLGESAM) tarafından 7-8 Nisan 2017 tarihleri arasında "Türk Dış Politikası ve Afrika Okulu" başlıklı bir eğitim programı düzenlenecektir. DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tamer Taşkın'ın konuk konuşmacı olarak katılacağı program; katılımcıların dış politika bağlamında Afrika'yı tanımları, kıtanın siyasi, iktisadi ve sosyal yapısına aşınalık kazanmaları, kıtadaki güvenlik sorunlarını ve bu sorunların nedenlerini öğrenmeleri ve Türkiye'nin Afrika ile ilişkileri ve Afrika politikası hakkında bilgi edinmeleri amaçlamaktadır.

Detaylı Bilgi: <http://www.bilgesam.org/incele/2603/-turk-dis-politikasi-ve-afrika-okulu/#.WL15S9LyjDc>

Afrika Sağlık Kongresi

"Afrika'nın Sağlık Problemleri ve Mücadele", "Afrika Bağlamında Modernleşme, Küreselleşme ve Sağlık", "Afrika ve İnsani Sağlık Yardımları", "Afrika'da Sağlık Eğitimi", "Afrika'da Sağlığın Organizasyonu" konularının işlenerek Afrika'da sağlık sorunlarına çözüm yollarının aranacağı ve Türkiye'nin Afrika stratejisi çerçevesinde yapılan çalışmaların aktarılacağı Afrika Sağlık Kongresi 20-21 Temmuz 2017 tarihleri arasında Wow İstanbul Hotel'de gerçekleştirilecektir.

Detaylı Bilgi: <http://healthinafrica.istanbul>

Zimbabwe Sanayiciler Konfederasyonu (CZI) Yıllık Kongresi

İş Konseyi karşı kanat kuruluşu Zimbabwe Sanayiciler Konfederasyonu'nun Yıllık Kongresi 2-4 Ağustos 2017 tarihleri arasında Viktorya Şelaleleri Elephant Hills Hotel'de "Üretimde Rekabet Gücünü Geliştirme: Mevcut Durum ve Yeni Düzenlemeler" ana temasıyla düzenlenecektir. Kongre programı kapsamındaki "Makine ve Ekipmanları Alanında Zimbabveli Firmalar için Fırsatlar" konulu panele DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tamer Taşkın konuşmacı olarak katılacaktır. Bahse konu kongrenin, iki ülke arasındaki ticaret ve ekonomik işbirliği fırsatlarının tanıtılması adına önem arz etmektedir. Etkinlik vesilesiyle, 1. Türkiye-Zimbabwe İş Konseyi Ortak Toplantısının yapılması planlanmaktadır.

Web: <http://www.czi.co.zw>

Fas Petrol Rafineri Şirketi SAMIR'in Satışı

Rabat Ticaret Müşavirliğimizden alınan bir yazda, Fas'ta petrol rafinerisi ve petrol ürünleri satışı/dağıtımı alanında faaliyet gösteren Fas Rafineri Endüstrisi A.Ş. (SAMIR-Société Anonyme Marocaine de l'Industrie du Raffinage)'nin finansal problemler nedeniyle 2016 yılı Haziran itibarıyle mahkeme kararıyla iflasının ilan edildiği ve 8 Şubat 2017 tarihinde tasfiye sürecine girdiği belirtilmektedir.

Yıllık 10 milyon ton petrol rafineri kapasitesi, 2 milyon m³ stoklama kapasitesi ve 900 çalışanıyla Fas pazarının yaklaşık %60'ına hâkim SAMIR Şirketi'nin, büyük çoğunluğu geçmiş dönemde ait olmak üzere 4,5 milyar ABD Doları tutarında vergi borcu bulunmaktadır. Şirket için yaklaşık olarak 2,1 milyar ABD Doları değer biçilmiştir.

Şirketin satışı konusunda bugüne kadar, İtalyan Hukuk Bürosu Studio Mazzenti & Partners (teklif 3,1 Milyar MAD) ve Anglo Energy (teklif 3,6 Milyar MAD) tarafından iki adet niyet beyanı sunulmuştur.

Detaylı Bilgi için: Rabat Ticaret Müşavirliği

Tel: 00 212 537 76 01 | E-posta: rabat@ekonomi.gov.tr

Fas: Rabat, Sale ve Temara Bölgeleri Toplu Taşıma Hizmetleri İhalesi

Rabat Ticaret Müşavirliğimizden alınan bir yazda, Fas Krallığı'nın, Rabat, Sale ve Temara bölgelerini kapsayan şehir içi toplu taşıma hizmetlerinin devri ile ilgili ihale açılacağı belirtilmiştir. 1.275 kilometrekare büyüğünde ihale konusu bölgenin 2.134.533 kişilik bir nüfusu barındırdığı kaydedilmiştir. 15 yıl süresince geçerli olacak ihaleye ilişkin belgelerde, toplu taşıma hizmetinin otobüsler ile verilmesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

İhale Detayları: <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-14183>

Fas Yatırım Heyeti Programı

Rabat Ticaret Müşavirliğimizden alınan bir yazda, Fas'ın Kenitra şehrinde bulunan "Atlantik Serbest Bölgesi"ne ilişkin bilgiler yer almaktır, bu kapsamında söz konusu bölgenin ihracata yönelik bir serbest bölge olması sebebiyle vergisel teşviklerin bulunduğu belirtilmektedir. Avrupa ve Batı Afrika'ya konum olarak

yakınılığı ile anılan bölgenin özellikle otomotiv sektöründe faaliyette bulunan uluslararası firmalar tarafından tercih edildiği ifade edilmektedir.

Ayrıca, Fransız Peugeot Citroen (PSA) ve Alman Kromberg & Schubert gibi otomotiv sektöründe lider firmaların yatırımlarının bulunduğu söz konusu bölgede, özellikle otomotiv kablo kanalları, bakır tedarikçileri, üretim bantları, makine kesme parçaları, ultrasonik kaynatma makineleri, kauçuk parçaları alanları ile sektör profesyonellerinin tespit edeceği başka alanlarda faaliyet gösteren firmalarımızın ikili işbirliği imkânına sahip olabilecekleri belirtilmektedir.

Diğer taraftan, Fas Tekstil ve Konfeksiyon Sanayileri Birliği (AMITH-Association Marocaine des Industries du Textile et de l'Habillement) Başkanı ile yapılan görüşmede tekstil ve konfeksiyon alanında iki ülkenin işbirliği yapması hususunun gündeme geldiği bildirilmiştir.

Bu kapsamda, otomotiv ve tekstil sektörleri özelinde Fas'a yönelik bir yatırım heyetinin gerçekleştirilmesinde fayda görülmektedir. İlgili alanlar başta olmak üzere, çeşitli sektörlerde Fas'ta mevcut yatırım imkanlarını değerlendirmek isteyen firmalarımızın <http://portal.deik.org.tr/Anket/356> bağlantısında yer alan anketi doldurması rica olunur.

Web: <http://www.atlanticfreezone.com/en> | <http://www.amith.ma>

Etiyopya'da İlaç Üretimi İçin Ortaklık

Katar'da yerleşik Al Sulaiteen Group Şirketleri Başkanı Abdullah Salem Al Sulaiteen, Etiyopya'da gerçekleştirmeyi planladıkları ilaç üretimi projelerinde sektörde uzman Türk firmaları ile işbirlikleri gerçekleştirmek amacıyla görüşme gerçekleştirmeyi talep etmektedir.

Detaylı Bilgi İçin: T.C. Doha Ticaret Müşavirliği

Tel: 00 974 443 421 30 | E-Posta: doha@ekonomi.gov.tr

Web: www.alsulaiteengroup.com

İtalya ile Afrika Ülkelerinde İşbirliği

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ve İtalya Ekonomik Kalkınma Bakanı Sn. Carlo Calenda'nın başkanlığında 22 Şubat 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye-İtalya JETCO Toplantısı kapsamında, Türk ve İtalyan Eximbank'ların işbirliği anlaşması imzalanmıştır. Somali ve Mozambik başta olmak üzere, Afrika ülkelerinde Türk ve İtalyan firmaların ortak projelerine finansman desteği sağlanması amacıyla imzalanan anlaşmanın; enerji ve müteahhitlik alanında iki ülke işbirliklerini teşvik etmesi hedeflenmektedir.

Türkiye'de 2.8 milyar Euro portföy büyüklüğüne sahip olan İtalyan İhracat Kredisi Kurumu (SACE), 2017 yılında İtalya-Türkiye ticaretinde 400 milyon Euro'nun üzerinde kredi hacmine ulaşmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda, başta Somali ve Mozambik olmak üzere Sahraaltı Afrika pazarında, özellikle enerji altyapı ve müteahhitlik sektörlerinde İtalyan firmalar ile hali hazırda işbirliği bulunan veya ortak yatırım gerçekleştirmeyi hedefleyen firmalarımızın, firmalarımızın <http://portal.deik.org.tr/Anket/357> bağlantısında yer alan bilgi anketini doldurmaları rica olunur.

Zambiya Enerji Üretimi Projesi

T.C. Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı'ndan iletilen yazında, T.C. Lusaka Büyükelçimizin Zambiya Enerji Bakanı David Mabumba ile gerçekleştirdiği görüşmeye ilişkin detaylar iletilmiştir. Söz konusu görüşmede, 2014 ve 2015 yılları arasında gözlenen yağış düşüklüğünün ülkede yarattığı enerji açığı nedeniyle rüzgar, güneş, jeotermal gibi alternatif enerji kaynaklarından yararlanmanın önemine değinilmiştir.

Bu kapsamda, Dünya Bankası'nın desteğiyle 600 mw gücünde güneş enerjisi üretimi öngörülen bir proje üzerinde çalışıldığı kaydedilmiş, projenin 100 mw'lık kısmının 2016 yılında hayata geçirildiği, kalan kısmının ise, iki bölüm halinde uygulanmasının öngördüğü belirtilmiştir. Bu kapsamında, Nisan ayı içerisinde projenin 200 mw'lık bölümü için yapılacak ihalede, Türk firmalarının da yer almalarının önemine değinilmiştir.

Önem arz eden bir başka proje olan, Batoka Hidroelektrik Barajı yapımının, Zambezi Nehir Otoritesi (ZRA) koordinasyonunda gerçekleştirileceği bildirilmiştir. Anılan projenin Zambiya ve Zimbabve olmak üzere iki ayağı bulunduğu, yakın bir tarihte müstakbel yatırımcılar için uluslararası bir konferans düzenlenmesinin öngördüğü belirtilmiştir.

Kaynak: <http://zambiabusinesstimes.com/2017/01/04/zambia-to-host-investment-conference-to-mobilize-6-billion-for-batokas-2400mw-power-project/>

Web: <http://www.zaraho.org.zm> (Zambezi Nehir Otoritesi)
<http://www.investzim.com> (Zimbabve Yatırım Ajansı)

Madagaskar Otel Modernizasyonu Projesi

Antananarivo Ticaret Müşavirliğimizden alınan bir yazında, Madagaskar'ın güneyinde yer alan Ihosy kentinde bulunan Landy Toruism Services adlı firmaya ait "Zahamotel" otel kompleksinin modernizasyonu için teknik veya finansal ortaklar arandığı bilgisine yer verilmektedir.

Projeye Detayları: <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-14186>

Fildişi Sahili Telekomunikasyon Projesi

Abidjan Ticaret Müşavirliğimizden alınan yazında, Fildişi Sahili sınırları içerisinde, ülkeydeki telekomünikasyon hizmetlerinin yaygınlaştırılması kapsamında gerçekleştirilecek, 7.000 km'lik fiber optik kablo döşemesi ve operasyonuna ilişkin projenin son başvuru tarihi 15 Mart 2017 olarak belirtilmiştir. Projenin ilgili firma tarafından finanse edilmesi gerekmektedir.

Proje Detayları: <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-14184>

2. Doğu Afrika İslami Ekonomik Zirvesi

2. Doğu Afrika İslami Ekonomik Zirvesi (East Africa Islamic Economy Summit) 10-11 Nisan 2017 tarihleri arasında Kenya'nın başkenti Nairobi'de gerçekleştirilecektir. Zirvede, bölgede faaliyet göstermekte olan finans kuruluşlar İslami finans, helal standartları ve sertifikasyon, sukuk (kira sertifikası) ve İslami turizm gibi konularda tartışmalar ve düzenleyici çerçeveye hakkında bilgilendirme yapacaklardır.

İrtibat: Steven Owuar Tel: 00 254 720 45 99 89 | E-posta: steve@slujan-events.com

Web: <https://www.eaifs.com>

Etiyopya İş Adamları İş Kadınları Heyeti

Türk Hava Yolları (THY) ile Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) arasında yapılan protokol çerçevesinde, Etiyopya'nın Addis Ababa şehrine azami 25 kişilik bir heyet ile birlikte 22-24 Mart 2017 tarihleri arasında bir iş adamları/iş kadınları heyeti düzenlenecektir.

Pazar payımızın artırılması ve Etiyopya'ya yönelik yeni iş ve yatırım imkânlarının oluşturulması amacıyla düzenlenecek heyet programına, tarım, hayvancılık, deri ve deri mamulleri, tekstil, hazır giyim, inşaat malzemeleri, maden ve maden ürünleri (demir ve çelik, demir ve çelik eşya, bakır ve bakır eşya), metal endüstrisi, makine ve aksamları, otomotiv yedek parça, kimyasal ürünler (plastik, ilaç), savunma sanayii, software yazılım (ileri düzey teknik takip sistemi ve ekipmanları) ve diğer (hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya) sektörlerinde faaliyet gösteren ve uluslararası standartlara uygun ürünleri imal ve ihraç eden firmaların katılımlarında fayda görülmektedir.

Detaylı Bilgi için: Şükrü Siyasal Tel: 0 212 454 04 74 | E-posta: sukrusiyasal@tim.org.tr

Yeni Kurulacak DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri

DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri çatısı altında hali hazırda 33 İş Konseyi bulunmaktadır. (Angola, Benin, Cezayir, Cibuti, Çad, Ekvator Ginesi, Etiyopya, Fas, Fildişi Sahili, Gambiya, Gana, Güney Afrika Cumhuriyeti, Kamerun, Kenya, Kongo Cumhuriyeti, Libya, Mali, Mısır, Moritanya, Morityus, Mozambik, Nijer, Nijerya, Ruanda, Senegal, Somali, Sudan, Tanzanya, Tunus, Uganda)

T.C. Ekonomi Bakanlığı tarafından Afrika ile ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi kapsamında; Afrika ülkeleri ve Türkiye arasındaki ticaret hacminin artırılmasında özel sektörün daha etkin rol alması amacıyla hali hazırda 6 ülkenin (Gabon, Malavi, Namibya, Yeşil Burun, Zambiya, Zimbabve) İş Konseyi kuruluş anlaşmaları imzalanmış olup; yürütme kurullarının oluşturulması üzerine çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda, bahse konu ülkelerle ticaret ve yatırım ilişkisi olan ve yürütme kurulunda yer almak isteyen firmaların DEİK (africa@deik.org.tr) ile irtibata geçmesi rica olunur.

GELECEK ETKİNLİKLER

Cibuti Sağlık Bakanı Dr. Djama Ekmi Okieh ile Çalışma Toplantısı

Cibuti Sağlık Bakanı Dr. Djama Ekmi Okieh Türkiye ziyareti vesilesiyle 17 Mart 2017, Cuma günü DEİK ofisi River Plaza'da 15.00-17.00 saatleri arasında çalışma toplantısı gerçekleştirilecektir.

Türkiye – Afrika Tarım Bakanları 1. Toplantısı ve Tarım İş Forumu

T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle, Afrika Birliği (AfB), T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türk Hava Yolları ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) işbirliğinde, 27-28 Nisan 2016 tarihleri arasında, 'Türkiye-Afrika Tarım Bakanları 1. Toplantısı ve Tarım İş Forumu" gerçekleştirilecektir.

Forum, hali hazırda 39 ülkede bulunan DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseylerinin çalışmalarıyla bütün Afrika ülkelerinden yaklaşık 300 iş insanının katılımı beklenmektedir.

Forum kapsamında, "Türkiye-Afrika Kırsal Kalkınma İşbirliği ve Gıda Güvenliği" konulu resmi heyetlerin katılacağı bir tematik oturum, Türk ve Afrikalı iş adamlarının görüşmeler gerçekleştireceği bir iş forumu, Türkiye'nin Afrika'da tarım gerçekleştirdiği ve gerçekleştireceği yatırımların hükümet ve özel sektör yetkililerince tartışılaceği sekiz yan etkinlik, Afrika'dan gelen resmi heyetlerin ülkelerindeki yatırım fırsatlarını Türk iş adamlarına anlatacağı toplantılar ve Antalya'da tarım alanında faaliyet gösteren kurumlara ziyaretler organize edilecektir.

Web: <http://www.turkeyafricaagri.org>

